

Leerlingen met een auditieve beperking of taalontwikkelingsstoornis in het reguliere onderwijs

Dr. Anke de Boer

Rijksuniversiteit Groningen, afdeling Orthopedagogiek

Presentatie symposium Verschillend Taalvaardig

20 januari 2018, Amsterdam

Evaluatie
Passend Onderwijs

rijksuniversiteit
 groningen

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

orthopedagogiek

KBA Nijmegen

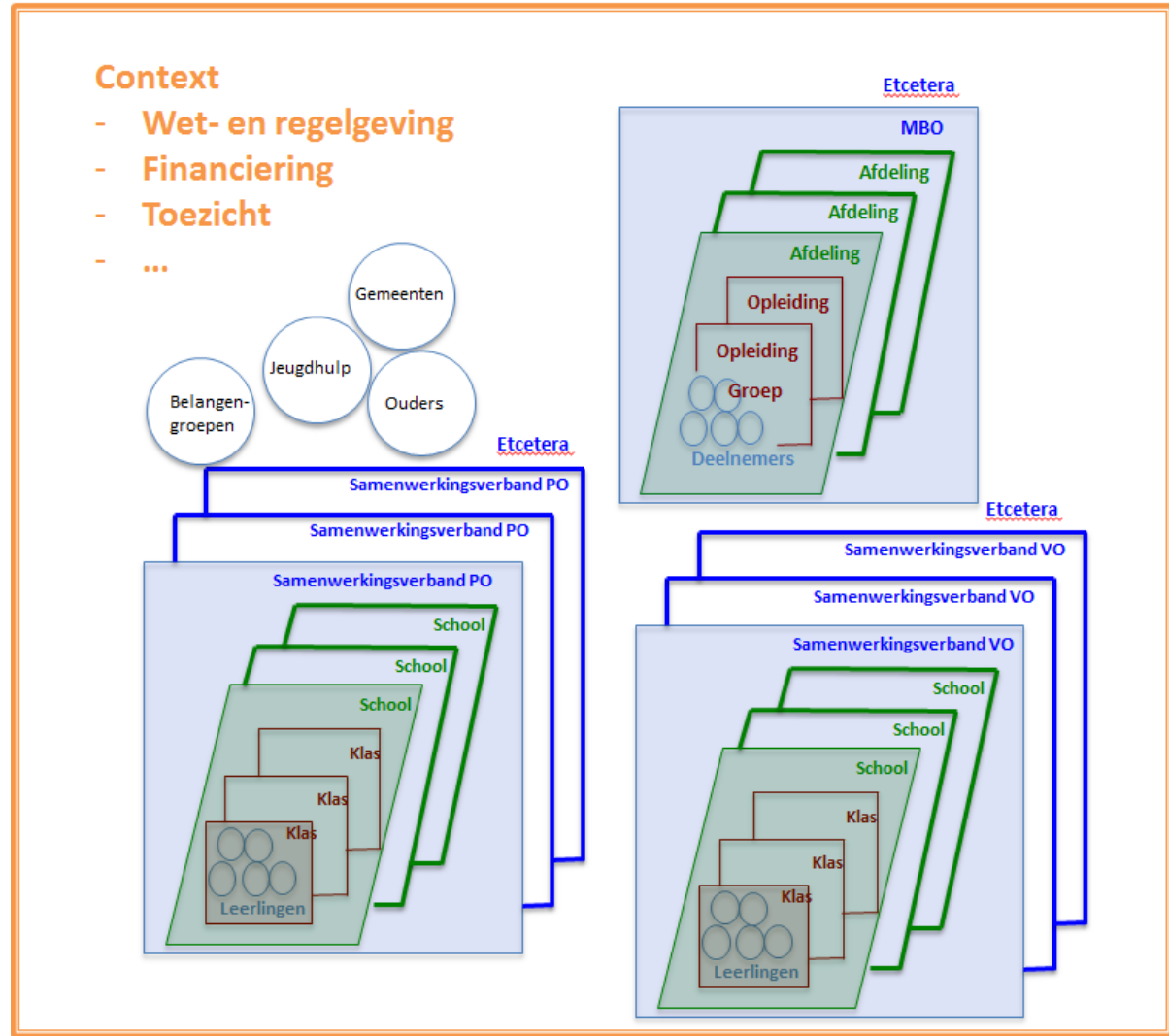
Aanleiding: passend onderwijs

- Alle kinderen krijgen onderwijs op een passende onderwijsplek, ongeacht (extra) ondersteuningsbehoefte
- Regulier als het kan, speciaal als het moet
- Scholen hebben zorgplicht: de school waar ouders hun kind aanmelden moet zorgen voor een passende onderwijsplek
- Regionale samenwerkingsverbanden (SWV) werken samen om een 'dekkend aanbod' te realiseren

Cluster 1 en 2:

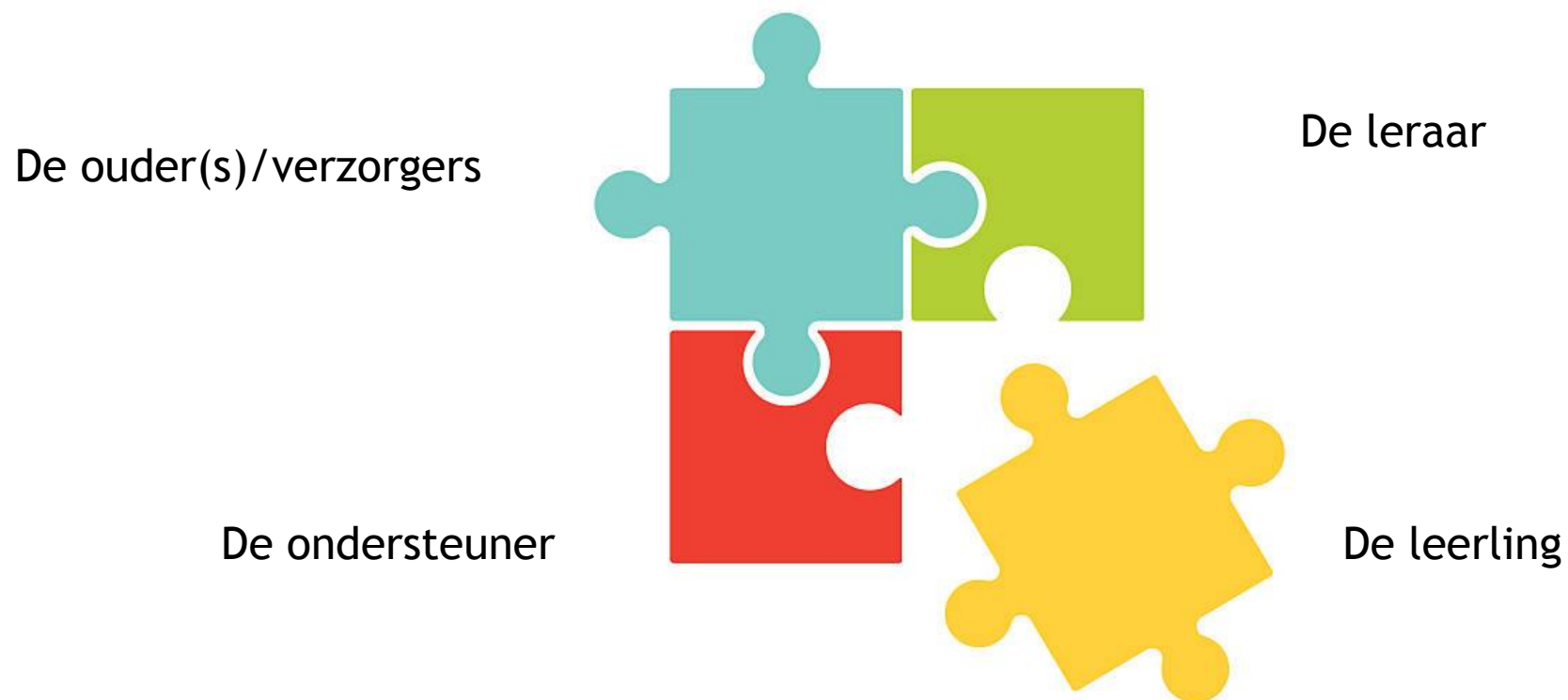
- Maken geen onderdeel uit van regionale SWV's vanwege de schaalgrootte en de specialistische expertise
- Landelijke systematiek: instellingen verzorgen onderwijs, doen onderzoek naar de toelaatbaarheid en bieden ondersteuning in het reguliere onderwijs

Passend onderwijs: complex

Ontwikkeling
In de tijd

Passend onderwijs: impact op wie?

Thematische casestudie: cluster 1 en 2

Cluster 2:

- ▶ Leerlingen met een auditieve beperking of TOS: ong. 0,5 procent van alle leerlingen in het regulier onderwijs (ong. 7500 leerlingen)
- ▶ Vier instellingen voor onderwijs aan en ondersteuning van deze doelgroep: Auris, Kentalis, VierTaal en Vitus Zuid. Deze instellingen werken samen in de stichting Siméa.

Thematische casestudie: achtergrond

- ▶ Aanmelding: commissie van onderzoek
- ▶ Drie type Arrangementen: intensief (SO), medium of licht
  - ▶ Expertise en ondersteuning, faciliteiten, onderwijs-aanpassingen
- ▶ Uitkomsten: leerlingen en ouders
  - ▶ Leerprestaties, welbevinden en tevredenheid

Thematische casestudie: onderzoeksvragen

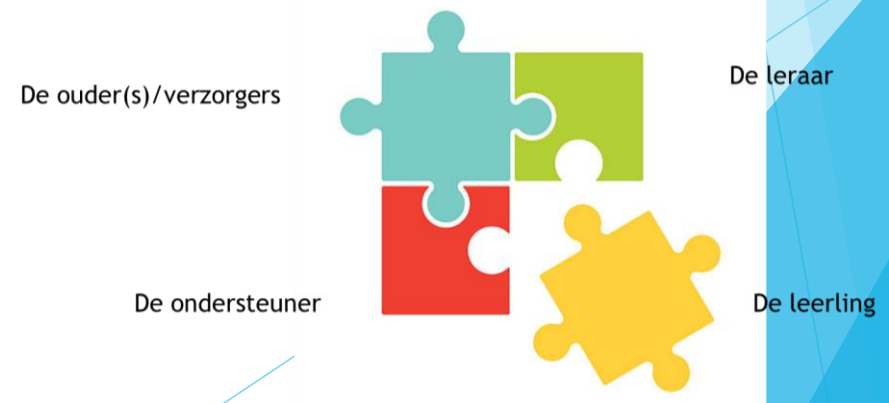
Hoofdvraag:

Wat zijn de gevolgen van passend onderwijs voor het onderwijs aan en de ondersteuning van leerlingen met een auditieve beperking en/of een taalontwikkelingsstoornis in het (regulier) primair en voortgezet onderwijs?

- ▶ Zijn er veranderingen geweest in de ondersteuning van leerlingen?
- ▶ Wat is de bijdrage van de instellingen om dekkend aanbod te realiseren in de samenwerkingsverbanden?
- ▶ Hoe worden leerlingen ondersteund?
- ▶ Hoe worden leraren (en andere teamleden) ondersteund?
- ▶ Wat is volgens betrokkenen de kwaliteit van ondersteuning?

Thematische casestudie: opzet

- ▶ **Kwantitatief onderzoek (alle vragen)**
  - ▶ Vragenlijstonderzoek: intern begeleiders en zorgcoördinatoren in het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs
  - ▶ Vragenlijstonderzoek bij ambulante begeleiders
- ▶ **Kwalitatief onderzoek (vraag 3-5)**
  - ▶ Interviews met direct betrokkenen van leerling: ouder, leraar/mentor, ab-er en leerling zelf
  - ▶ Van elke doelgroep een aantal leerlingen uit het po en vo

Te verwachten resultaten

- ▶ **Kwantitatief onderzoek**
  - ▶ Ong. 250 ambulante begeleiders hebben de vragenlijst ingevuld
  - ▶ Ong. 75 ib-ers/zoco's hebben de vragenlijst ingevuld

- ▶ **Kwalitatief onderzoek**
  - ▶ Auditieve beperking: 4 leerlingen met een auditieve beperking
  - ▶ TOS: 3 leerlingen met TOS
  - ▶ 2 kritische ouders

Voorbeeld: Harmpje Visserschool - Urk

De Harmpje Visserschool is onderdeel van de Rehoboth-vereniging waarbij zeven scholen zijn aangesloten. Om leerlingen met extra ondersteuning een plek te geven op een basisschool dichtbij huis, hebben vier van de scholen binnen de vereniging een eigen 'specialiteit'. De Harmpje Visserschool heeft als specialiteit 'taalontwikkeling'. Dit betekent dat er naast de 'gewone' klassen zogenaamde 'integratieklassen' hebben. Deze klassen bestaan uit ongeveer twintig kinderen, waarvan vijf kinderen extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van taal. De ondersteuning gebeurt in principe binnen de groep, met behulp van co-teaching. Bij co-teaching staan twee leerkrachten voor de klas: een van de reguliere school en een uit het speciaal onderwijs, in dit geval Kentalis. Het onderwijsniveau is in een integratieklas hetzelfde als binnen de andere groepen.

Filmpje van de Harmpje Visserschool op Urk:

<https://www.youtube.com/watch?v=cM3GmklqtXs> (tot 2.40 min)

Te verwachten implicaties

- ▶ Kennis over het onderwijs en de ondersteuning aan leerlingen met een auditieve beperking of TOS op een reguliere school
- ▶ Inzicht in wijze van ondersteuning op reguliere school: door ab-er en leraren
- ▶ Beleidsevaluatie: implicaties voor beleidsvorming

Bedankt voor jullie aandacht!

Meer informatie over dit onderzoek of over de evaluatie
passend onderwijs is te verkrijgen via:
www.evaluatiepassendonderwijs.nl
anke.de.boer@rug.nl